

Hogyan készül az Erdészeti Lapok?

Régi, hűséges lapelőfizetők még bizonyára emlékeznek Jerôme René erdőmérnök kollégára, aki a lapok – idestova – két évtizeddel ezelőtti megújulásánál munkatársként dolgozott a szerkesztőségben. Nos, nemcsak hasznos tanácsaival segítette az akkor félig-meddig autodidakta szerkesztő munkáját, hanem kényes helyzetekben a lehető legjobb megoldást javasolta. Néhány héttel a halála előtt mintegy szakmai végrendeletként közölte, hogy: „amit adni tudok neked, az két jó tanács, ha okos vagy, megszívleled, ha nem, kisebb-nagyobb kellemetlenségeid adódhatnak”. Visszatekintve azt kell mondanom, tökéletesen igaza volt.

Az egyik: „a lapnak az a tulajdonsága, hogy minden hónapban megjelenik”. Ez az első olvasásra semmitmondónak tűnő tanács mélységes igazságot tartalmaz, hiszen hányszor, de hányszor fordult elő, hogy teljesen kiürült a közölhető cikkek dossziéja, és mégis, mire az újabb lapzártáig eltelt az idő, „valahogy” összejött a 32 oldal.

Idestova másfél évszázados lapunk (2012-ben lesz 150 éve, hogy megjelent) hosszú évtizedeken keresztül többnyire tömény szakmai témákkal foglalkozott, ahogy mondani szokás, belterjes tartalommal a szakmai előfizetők igényének megfelelően. Aztán nagyot fordult a világ, és egyre inkább jelentkeztek írásaikkal olyan szerzők is (erdészek, nem erdészek), akik tágabb értelemben szemlélték, vették tudomásul aényt, hogy az erdő nemcsak fát, vadat szolgáló munkaterület, hanem ki kell elégítenie a társadalom egyre szélesedő igényét is.

Ebből adódóan a szerkesztő feladata és felelőssége is bonyolultabb lett, hiszen az addigi, szorosan vett szakmai cikkek arányát a kapcsolódó témákéhoz viszonyítva csökkenteni kellett. Annál is inkább, mert

– mint a felmérésekből kiderült (és ezt az előfizetőknél is tetten lehet érni) – már szakmán kívüliek is érdeklődnek a Lapok iránt. Csínján kell tehát bánni a lap szerkezetével, még akkor is, ha olykor egyik vagy másik témával kapcsolatos cikkek vannak túlsúlyban abban a bizonyos dossziében. (Több-ször felvetődött a

tematikus számok igénye, amellyel az a gondom, hogy óhatatlanul megrövidülnek azok az olvasók, akiknek az érdeklődési köre nem egyezik az adott témával.)

Nagyjából a Lapok szerkesztésének elvi kérdéseinek továbbléphetünk. Nézzük a gyakorlati szempontokat.

A Szerkesztőbizottság negyedévenként áttekinti a szakmában jelentkező fontosabb eseményeket, a beérkezett írásokat, és értékeli a megjelent lapszámokat. Mivel – ahogy szokták mondani – ízlések és pofonok között nagy különbség van, bizony olykor parázs vita alakul ki az egyes cikkek lapon belüli helyével, a címlap milyenségével és a fényképekkel kapcsolatban. De végül is előbb-utóbb helyreáll a rend, hiszen egy lap arculatát az azonos szerkesztési elveket képviselők határozzák meg, „a karácsonyfa-díszítés” pedig egyértelműen a szerkesztő, illetve a tördelő felelőssége. Többnyire külsős szerzők a meghatározóak, akik néhány fontos tudnivaló ismeretével könnyíthetik a szerkesztő munkáját, mindenekelőtt azzal, hogy ne legyen hosszú, terjengős, narcisztikus az írás. Tanúsítsunk önmérsékletet, hiszen a legbonyolultabb téma is össze-

Komornik Ferenc nyomdavezető

foglalható 5-6 gépelt oldalban, amely az újságban illusztrációkkal bővítve 3-4 oldal terjedelmet jelent. Higgyék el, hogy csak a témára „vált fülűek” olvassák el a hosszú írásokat, és különben is, tiszteljük a többi olvasót. A leghálátlanabb szerkesztői feladat, amikor különböző okok miatt más szellemi termékébe (kézirat) kell belenyúlni, húzni, átrendezni, csonkítani. Például, ha a szakmai rendezvényekről írtakban túlteng a gasztronómia, vagy mint a nekrológokban a személyes, családi motívumok, érzületek sorolása.

Mivel a tördelés számítógéppel történik, a „sokszínűség” bonyodalmat okoz. A kézzel vagy hagyományos írógéppel írt anyagokat be kell íratni, ami hibalehetőség. Az elektronikus úton eljuttatott írást lehetőleg word.doc formátumban, a képanyagot kb. 1 Mb méretű, **nagyfelbontású** jpeg formátumban kezeljük. (Itt meg kell jegyezni, hogy az interneten található képek, általában kislebontásúak, nyomdai megjelenésre többnyire alkalmatlanok.) Az átküldött e-mail tárgyaként tüntessük fel röviden a valóságos tartalmat, és ne azt, hogy: cikk küldése, EL-ba cikk stb.

A tördelők: Gyarmati Péter és Balog Zoltán

A gépmester: Mészáros László

Putnoky Gábor vágó

Azokat a türelmetlen szerzőket, akik a beküldés utáni héten már érdeklődnek, hogy nyomdában van-e már az írásuk, szeretném megnyugtatni, hogy a fent említett lapszerkesztési elv miatt bizony néha hónapokat is csúszhat a kézirat megjelenése, és ebben semmiféle szándékosság nincs. Mert a fent említett arányosság az egyik legfontosabb lapszerkesztési alapelv. És itt idézem René bácsi testamentumának második elemét: „soha ne ígérj semmit!” Hányszor, de hányszor nem vettem figyelembe intelmét, és többnyire mindig kellemetlenül keveredtem ki belőle, szereztem rövidebb-hosszabb ideig csalódást a szerzőnek, vagy örök időkre haragost magamnak. Pedig nem szándékos adott esetben az ígéret megszegése. Most már elmondhatom, hiszen letelt az eset „kihordási ideje”. Fontos beosztású kolléga jelezte, hogy átküldi írását, melyet lapzárta körül kaptam meg, és ígéretemhez híven „belepréseltem” a lapba. A türelmetlen szerző néhány nap múlva izgatottan hívott, és kérdezte, hogy mi van az írással. Megnyugtattam, hogy már nyomják a lapot. Elfojtott káromkodása jelezte, hogy elhamarkodta a cikk leadását, ugyanis fülébe jutott, hogy felettesei az ágazattal kapcsolatos átfogó elképzeléseiről merőben másképp gondolkoznak. Sokba került ez neki, mert az érintett nyomdai ívet (16 oldalt) át kellett szerkeszteni, újra nyomni és fűzni. Végül megúsza.

Mindezek után térjünk rá a lap készítésének technikai részleteire. A szerkesztő a szándékai szerint összeállított kéziratot, fotóanyagot tartalmazó elektronikus hordozóval és a forgatókönyvvel leül a tördelő mellé és elkezdik a lapot végleges formájába önteni. Ez olykor nem is olyan egyszerű, mert hiszen az egyes cikkek terjedelme nem mindig kompatibilis az oldalkilövésessel, színesképigénnyel stb. Jelen pillanatban a lap nyomdai munkála-

Moravekné Klári a kötőgépénél

tait az Innova-Print Kft. végzi, mellyel közel évtizedes jó kapcsolatunk van.

A Kft. vezetőjével, *Komornik Ferencel* beszélgetünk:

Az Innova-Print pár száztól pár ezerig terjedő példányszámban megjelenő, irkatúzott kiadványok, periodikák nyomdai munkálatait végzi. Ez adja az árbevételünk 40–50%-át. Az elmúlt évben 200 milliós nettó árbevételünk volt. Új telephelyre költöztünk, s lecsereeltük a gépeinket is. Elég jelentős a bémunka is, bedolgozunk nagyobb nyomdáknak. Tudni kell azt, hogy nálunk elektronikusan készül minden. Egyetlenegy manuális dolog van, a korrektúra.

A tördelés után következik mindez, amikor a szöveget nemcsak helyesírási szempontból ellenőrzi a korrektor, hanem gyakran bizony stílusis és olykor el-entmondásos, a szerkesztő figyelmét elkerülő tényekre, adatokra is felhívja a figyelmet. A korrigált levonatot átveteti a tördelő, és a végeleges állapotot imprimálja, jóváhagyja a szerkesztő.

Ezután digitális montírozás alá kerül

Dikter S. Judit csomagol

a lap, vagyis a kolléga regenerálja azokat a PDF-fájlokat, amiket a tördelő kijavítva átküldött. Utána egy CTP-berendezésre kerülnek ezek a kilőtt állományok, vagyis ezeket az elektronikus adatokat offsetlemezre világítja.

Melyik az a pont, amikor még módosítani lehet, mondjuk egy-két szót?

Addig a pontig, amíg viszonylag olcsón bele lehet nyúlni, s ez a nyomtatás előtti fázis, amíg nem történik meg a sokszorosítás. Ezután az anyagot egy alumínium offset nyomólemezre világítjuk rá. Ezt rakja be a gépmester a nyomógépbe. Ugyanakkor, amikor levilágítódik ez az állomány a lemezre, a program kiszámolja az úgynevezett festékezési zónák beállítását, az is digitálisan történik. Gyakorlatilag a gépmester beteszi a négy lemezt, a gépbe behelyezi a papírt, és attól kezdve teljesen automatikusan jön már ki a lap. A/2 méretben négy oldalt nyomunk egyszerre. Egy egyenes-vágógép felvágja A/3-as, tehát négyoldalankénti kilövés szerint az íveket, az bekerül egy ugyancsak automata irkakészítőbe. Az A/3-as lapokat összehordja, utána beviszi egy ún. irkakészítő gépbe, ahol behelyezi a két irkakapcsot, meghajtja a kész füzetet, s mielőtt kijön, levágja frontban az elejét. Tehát gyakorlatilag teljesen kész kötetzeti feldolgozást végez. Ezután már csak csomagolni kell. Ez a legkorszerűbb technológia, amit használunk.

Amikor kész van az újság, egy úgynevezett zacskózás folyik egyesével, amelyeket az OEE által megadott címlista alapján címkézünk fel. Ezeket adjuk fel a postán.

Hogy olykor két hét is eltelik a postára adás és a postaládákban való megjelenés között, az a postai szolgáltatás rejtelmeként egyike.

Kép és szöveg: **Pápai Gábor**

Karakó András postára indul

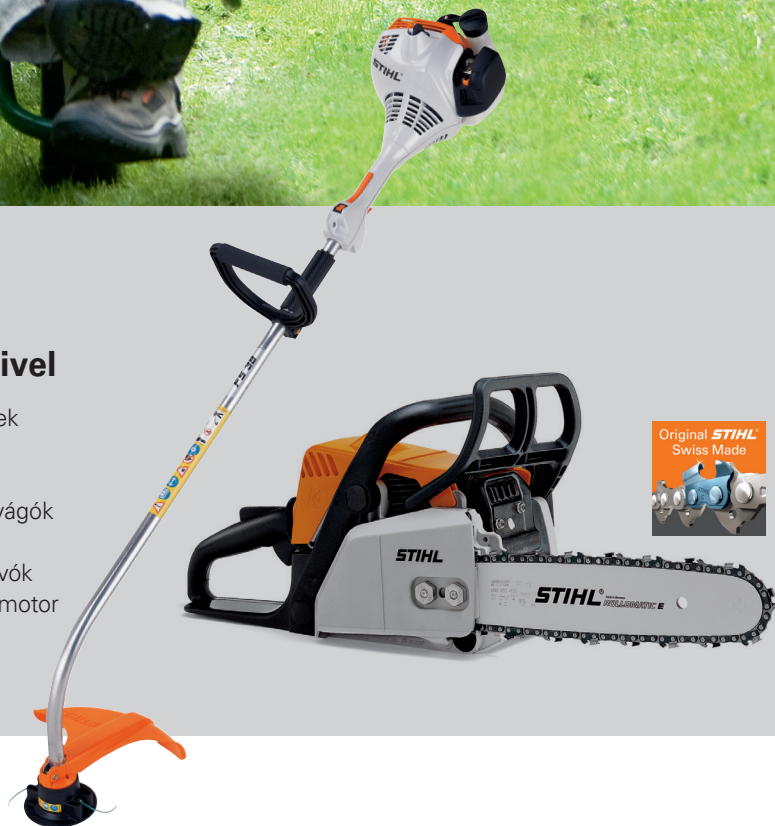
Tavaszi Lendület

Könnyed kertápolás a STIHL termékeivel

Akció! 2009.05.31-ig, illetve a készlet erejéig!

Válassza a minőséget!
Garantált szerviz alkatrészellátás. A STIHL és VIKING termékek megvásárolhatók az ország közel 300 szakkereskedésében.

- benzinmotoros fűrészek
- elektromos fűrészek
- motoros kaszák
- sövénynyírók, sövényvágók
- magassági ágnyesők
- lombfúvók és lombszívók
- permetezőgép, kombimotor
- VIKING termékek

Original **STIHL**
Swiss Made

ANDREAS STIHL KFT. 2051 Biatorbágy-Budapark, Paul Hartmann u. 4.
Telefon: +36 (23) 418-054 • Fax: +36-(23) 418-106
Internet: www.stihl.hu • E-mail: info@stihl.hu

www.stihl.hu
Látogasson el
megújult honlapunkra!

STIHL®